

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠMOKŲ VAIKAMS ĮSTATYMO NR. I-621 1, 6, 7, 8 IR 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠMOKŲ VAIKAMS ĮSTATYMO NR. I-621 1, 2, 5, 6, 7, 9 IR 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-2342 8 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NEĮGALIJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO NR. I-2044 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-2343 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-549 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PARAMOS MIRTIES ATVEJU ĮSTATYMO NR. I-348 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-2344 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS ĮSTATYMO NR. IX-1675 1 IR 2 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII 2345 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠALPOS PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-675 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-2346 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ ĮSTATYMO NR. XII-2507 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-2347 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ IR SUSIJUSIOS LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

(TAP-20-1669-1678; TAIS NR. 20-12911(2)-12920(2))

2020-09-29 Nr. NV-2619

Vilnius

Įvertinę projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, pažymime, kad esminių pastabų ir pasiūlymų neturime, tačiau norėtume atkreipti projektų rengėjų dėmesį į šias nuostatas:

1. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2345 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte reikėtų atsisakyti sutrumpinimų „(toliau – Išstoјimo susitarimas)“ ir „(toliau –

pereinamasis laikotarpis)“, nes toliau tekste jie nėra naudojami. Taip pat siūlome įsivertinti, ar šioje projekto nuostatoje teisingai naudojama skyryba frazėje „jų šeimos nariai, iki pereinamojo laikotarpio, nustatyto“, t.y. ar jie *turi būti įgiję teisę gyventi Lietuvos Respublikoje kaip Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai ir jų šeimos nariai iki pereinamojo laikotarpio* pabaigos, ar jiems *iki pereinamojo laikotarpio* pabaigos taikomos Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo nuostatos, reglamentuojančios piniginės socialinės paramos skyrimą ir mokėjimą Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiams ir jų šeimos nariams.

2. Siūlome įsivertinti, ar Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu siūlomi pakeitimai yra tinkami (pakankami) ir ar nereikėtų projekto tikslinti. Keičiamo įstatymo nuostatos (10 straipsnio 11 dalis) įtvirtina taisyklę, pagal kurią įskaitomas stažas, įgytas Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje *iki Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo* iš Europos Sąjungos *dienos*. Tuo tarpu projektu siūloma šią nuostatą naikinti ir numatyti, kad įskaitomas stažas, įgytas Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje *nuo jos išstojimo* iš Europos Sąjungos *dienos iki pereinamojo laikotarpio pabaigos*. Todėl lieka neaišku, ar tebebus įskaitomas stažas *iki JK išstojimo* iš Europos Sąjungos *dienos*.

3. Siūlome tikslinti Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1, 2, 5, 6, 7, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2342 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalį, kuria keičiama Įstatymo 8 straipsnio 4 dalis. Pagal galiojančias nuostatas išmokoms vaikams skiriamos ir mokamos Jungtinės Karalystės piliečiams ir jų šeimos nariams, kurie *iki JK išstojimo iš ES dienos yra įgiję teisę gyventi Lietuvos Respublikoje kaip Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai ir jų šeimos nariai ir iki JK išstojimo iš ES dienos įgiję teisę į išmokas* arba *šios išmokos yra paskirtos iki JK įstojimo iš ES dienos*. Kitaip tariant, tokių išmokų skyrimas ir mokėjimas susijęs su trimis aplinkybėmis ir visos jos susiję su JK išstojimo iš ES momentu. Tuo tarpu pagal projektą išmokoms vaikams skiriamos ir mokamos tik tuo atveju, jei JK piliečiai ir jų šeimos nariai *iki pereinamojo laikotarpio pabaigos yra įgiję teisę gyventi Lietuvos Respublikoje kaip Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai ir jų šeimos nariai ir iki JK išstojimo iš ES dienos* įgiję teisę į išmokas arba *šios išmokos yra paskirtos iki pereinamojo laikotarpio pabaigos*. Vertinant šias abi nuostatas galima daryti išvadą, kad JK piliečiams ir jų šeimos nariams įgijus teisę į išmokas *iki pereinamojo laikotarpio pabaigos*, tačiau jų nepaskyrus, po pereinamojo laikotarpio pabaigos jos nebūtų skiriamos ir mokamos. Tai neatitinka galiojančio įstatymo logikos ir pažeistų šių asmenų teisėtus lūkesčius ir interesus.

4. Atsižvelgiant į tai, kad projektais nukeliamas tam tikrų nuostatų taikymas nuo 2021 m. sausio 1 d. ar vėlesnio laikotarpio, siūlome, jei tai aktualu dėl galiojančių įstatymo nuostatų taikymo praktikos, įsivertinti, ar nereikėtų projektuose numatyti pereinamųjų laikotarpių (nuostatų), kurios teisiškai reglamentuotų procesus ir situacijas, kurie prasidėjo ar susiklostė pagal galiojančias Įstatymo nuostatas, tačiau būtų kitaip reglamentuojami priėmus siūlomus projektus (t.y. jei JK piliečiai ir jų šeimos nariai buvo vienaip traktuojami pagal įstatymus, tačiau taip neturėjo ir neturėtų būti traktuojami pagal Išstojimo susitarimą ir Projektu siūlomas nuostatas). Taip pat siūlytume dėl tokių situacijų buvimo ar nebuvimo pateikti informaciją ir paaiškinimus aiškinamajame rašte (žr. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2338 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto aiškinamojo rašto 1 punkto paskutiniąją pastraipą).

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Deividas Kriaučiūnas

Deividas Kriaučiūnas, tel. 870663817, el. p. deividas.kriauciunas@lr.lt